

האשה פרק שמיני פסחים

פז.

עין משפט נר מצוה

א א מיי פ"ב מהל' ק"פ
הכלה י"א:
ב ב שם הלכה י"ב:
ג ג שם הלכה י"ג:
ד ד שם הלכה י"ד:

מוסף רש"י

זו עילם שוכתה ללמוד
ולא זכתה ללמוד. שהיה
בה דניאל דרמיו (דניאל
ח) ולי בשון היורה
אשר צנילם המדינה, וכן
מרדכי, ולא היו דורס
עופקים צמורה ולא זכו
אלו הממנים ללמד, כאלו
לא היה להם שדים להניק
אל כל צלל זמנה ללמד
דרמיו צעורל כ' הכין
לצו לדרוש את מורה
לעשות וללמד צישרל
חק ומשפט (קדושי' מ"ט
וכע"ז טוהרין כד.) אני
חומה זו כנסת ישראל.
כולם שוין לעין חומה
וגורמים עמון מלעמם
צעורל מוכס (ב"ב ח.).
שנתבאו באותו הפרק.
זימי חומם המלכס, עויה
יומם אתו ומוקי, כלרעע
נביאם הלל כתיב קן, מון
ממכה של היה זימי
עויהו, אבל היה זימי יומם
את ומוקי (שם ט"ד).

רבינו חננאל

האשה שהיא בבית בעלה
שחט עליה אביה שחט
עליה בעלה כ"ו, כיון
שזנינו תאכל במקום
שורצה. וייקנין מינה
ירש בריה, וכאלו נתברר
כי מעת שהיחט הפסח
בוה נמנית. ושנינו מאי
מקום שהיא רוצה בשעת
שחיטה. ורמינן עליה
האשה רגל ראשון משל
אביה, ואם תאמר במקום
שורצה בשעת שחיטה מה
לי אביה מה לי בעלה.
ושנינו הא מתניא ברדופה
וכ"י יוחנן דאמר מאי
דכתיב אז היתני בעיני
כמוצאת שלום, כמה
שנמצאת שלימה בבית
חמיה ורדופה לילך להגיד
ומיכה. גידול שבכולן
הושע שנאמר תחלת דבר
ה' בהושע תחלה לארבעה
נביאים באותו הפרק כ"ו.

האשה. מאי רוצה בשעת שחיטה. ודוקא ציררה צשעת
שחיטה אצל לא ציררה אינה אוכלת לא משל זה ולא משל
זה אצל צרישא אפילו סתמא אוכלת משל בעלה: **כאן ברדופה באן**
בשאינה רדופה. אור"ת דכל נשים רדופות הן להגיד צבית אציהן
כשנמלאו שלמות צבית חמיהו והשתא

מוקי מתני' צשאינה רדופה כגון
שצרגל הראשון שאחר חופה לא הלכה
לצית אציה ומיירי מתני' צרגל שני
לחופתה והוא ראשון להליכה שצרגל
שלפניו לא הלכה הלכך כיון שאינה
רדופה ספק הוא דשמא גם צוה לא
תלך וצריכה לצרר אי נמי מתניתינן
מיירי צרגל ראשון לחופתה ואינה
רדופה לפי שמיירי שצבר קודם הרגל
הגידה שצחה צבית אציה ולכך היו
ספק^א אף צרגל ראשון ורישא דקמני
תאכל משל בעלה צרגל שני להליכתה
שצבר היתה צבית אציה צרגל שלפניו
וצרייתא צרדופה צרגל הראשון
לחופתה ולהליכתה צ' דחאי דעתה צשל
אציה הדיא רדופה להגיד שצחה
שנמלאה שלמות שנינו ומכאן וילך דקמני
היינו צרגל שני ועדיין לא הגידה
שצחה דלא הוא ספק והלכה דקמני
צמתיתין לאו דוקא דאי דוקא כצ
גילתה דעתה שרונה צשל אציה א"י
אפילו הלכה כל זמן שלא ציררה ספק
הוא אצל הלכה לעשות לא גרס ואז
גרס צ"ל דלעשות לאו דדוקא והשתא
אמי שפיר הא דגרס דכתיב אז הייתי
צעיניו כמוצאת שלום וגו' וגרס נמי
וא"ר יוחנן דמייתי ראייה דסתם כלה
רדופה להגיד שצחה:

בוזירת מוצת. מה להלן דס אף
מאן דס נדום:

בימי עוויהו. ונבנאו ד' נביאים
אע"ג דנמניה לאו כתיב ציה
עויהו אלא צימי יומם אתו ימוקיהו
מ"מ כיון דכתיב קרא סתם י"ל
שנמלאה מלכות יומם נתנצח ואז
היה עדיין עויהו חי אלא שנמנע
ומלך יומם צנו מתמיו צימיו:
אמר ד' הקב"ה להושע. ממה
שאמר לו לקחת אשת זנונים
דריש שמסתמא כן אמר לו וכן השיב:
זירעאל

מלך יהודה בפרק אחד נתנבאו ד' נביאים וגדול שבכולן הושע שנאמר
תחלת דבר ה' בהושע^א וכי בהושע דבר תחלה והלא ממושה עד הושע כמה
נביאים א"ר יוחנן תחלה לארבעה נביאים שנתנבאו באותו הפרק ואלו הן
הושע ישעיה עמוס ומיכה אמר לו הקדוש ברוך הוא להושע בנך חטאו והיה
לו לומר בנך הם בני חנוניך הם בני אברהם יצחק ויעקב גלגל רחמיך עליהן
לא דיו שלא אמר כך אלא אמר לפניו רבש"ע כל העולם שלך הוא העבירים
באומה אחרת אמר הקב"ה מה אעשה לזקן זה אמר לו לך וקח אשה זונה והוליד
לך בנים זנונים ואחר כך אמר לו שלחה מעל פניך אם הוא יכול לשלוח אף
אני אשלח את ישראל שגא' וריאמר ה' אל הושע לך קח לך אשת זנונים וילדי
זנונים וכתיב וילך ויקח את גומר בת דבלים גומר רב שהכל גומרים בה בת
דבלים

לקמיה מפרש להו וצכולהו כצ צוה^ב צימי עויהו יומם אתו ימוקיה שכולן החלו להינבא צימי
עויהו וקיפחו חי ארבעה מלכים: לא דיו שלא אמר כן. אתה למד ממה שאמר לו הקדוש ברוך הוא קח לך אשת זנונים ולא אמר כן
לנביא אחר: (מלמתי כאן הגה"ה מלשון רבינו ארבעה נביאים כולה כתיב צוה צימי עויהו צר ממיכה דכתיב ציה יומם אתו ימוקיהו
וצעמום לא כתיב אלא עויהו ומיכה מיכה צימי נתנבא אלא שצבר נתנעג ויומם צנו שופט על הארץ לפיכך לא נקרא על שמו אצל
לשנה היו קודם שנלטרע צעמום [א] נאמר שנתים לפני הרעש וישעיה ציום הרעש דכתיב (ישעיה ו) וינועו אמות הספים שרעשו עליונים
לשורפו ותחמוטים לצולעו כמשפט קרח ועדמו שערערו על ההוניה ואותו היום נתנעג והושע קודם לכולן): הכי גרסינן אומר לו קח לך
אשת זנונים ואח"כ אומר לו שגאה: וילדי זנונים. שתלך לך צנים זנונים ספק שלך ספק של אחרים: גומרינן צה. ציאתם תאווה לצס:
דבלים

האשה. האכל משל בעלה. דמסתמא דעתה לימנות על של
בעלה כל זמן שלא פירשה שיהא דעתה צשל אציה: רגל
הראשון. כך דרך השפלות ללכת לצית אציהן רגל הראשון שאחר
הנשואין: **האכל ממקום שהיא רוצה.**
רדופה לילך עד הנה לצית אציה תמיד
הלכך מספקא לן ציה יומא לה אלא
אם כן פירשה: **אפוטרופסין** שהיו
לו שנים והמנוהו זה על פסחו וזה על
פסחו: לא יאכל משל שנינו. לא
מפסחו של זה ולא משל זה ואפילו
המנוהו האחד על פסחו מני נתן רשות
לחלק האחר לימנות על זה ואין לו
תקנה אלא א"כ רצו שניהן שימנה עם
האחד: לא יאכל משל צנו. דמסתמא
לא היה דעת רצו להימנות חלק
החירות על פסחו: **גב' שמעס**
מינה יש צריה. קס"ד ממקום שהיא
רוצה צשעת אציה קאמר ואמרין
הוצר דשמיטה חזיקה דחאי פסח
שפיר חזדריק עלה דחאי אמתא:
צשעס שחיטה. שאלנו דהאי פיה
צשעת שחיטה ושמרה צוה אני רוצה:
אוכלת משל אציה. מן הסתם:

מתניתינן צשאינה רדופה. לילך תמיד
לצית אציה צבית בעלה חציב לה
הלכך כל שאר הרגלים ודאי שייכא
צמיה ורגל ראשון ספק וצרייתא
צרדופה הלכך רגל הראשון ודאי צצר
אציה מכאן ואילך ספק: **כמוצאת**
שלום. נתמצנתי עליו ומנאלתי
שלימה לו: להגיד שצחה. היאך
מקובלת היא צבית חמיה: ושדים.
הניק אחרים: אין לה. שאין הנאה
ממנה: זו עילם. שהיה צה דניאל
שנאמר (דניאל ח) וצילם הייתי
צשואש אשך צאני המדינה וצלה
ללמוד ולא רצן מורה צישרל אצל
צצל גידלה עזרא הסופר דכתיב (עזרא
ו) הוה הכין לצצו לדרוש (צמורת)
[את מורת] ה' [ולעשות] וללמד צישרל
חק ומשפט: ושדי אלו ס"ה. המניקין
אחרים כשדיים הללו: **כמגדלות.**
שגמיתין על הדור: **כנטיעים.** נטיעות
יונקות שלא נתקלקלו עדיין ולא אירע
כזן שצ: **שאוגדות פתחיהן לצעליהן.**
סותמות פתחיהן עד שמודקקות
לצעליהן ואינן נבעלות לאחרים. לשון
אחר שגמדות פתחיהן של נדה
לצעליהן לפרוש מהן ואע"פ שאתומן
רצה: וכן הוא אומר ומלאו כמורק
זווים מוצת. מה זוית דהתם כתיב
צוה ומלאו הכה נמי צנותינו כזויות על
די שמתמלאות תאוה ואין מוקקות
אלא עד שיצואו צעליהן: כאלו צננה
היכל צימיהן. דהכי משמע מחוטבות
צצנין היכל. צבית לשון צנין: צימי
עויהו צו'. משום דאיירי צננסת
ישראל צלשון אשה הנשאת לצעל
כלאמרן כמוצאת שלום סתם נמי
להא דהושע דכתיב ציה תקראי

איש' כ' דדריש לקמיה: ארבעה נביאים.
עויהו וקיפחו חי ארבעה מלכים: לא דיו שלא אמר כן. אתה למד ממה שאמר לו הקדוש ברוך הוא קח לך אשת זנונים ולא אמר כן
לנביא אחר: (מלמתי כאן הגה"ה מלשון רבינו ארבעה נביאים כולה כתיב צוה צימי עויהו צר ממיכה דכתיב ציה יומם אתו ימוקיהו
וצעמום לא כתיב אלא עויהו ומיכה מיכה צימי נתנבא אלא שצבר נתנעג ויומם צנו שופט על הארץ לפיכך לא נקרא על שמו אצל
לשנה היו קודם שנלטרע צעמום [א] נאמר שנתים לפני הרעש וישעיה ציום הרעש דכתיב (ישעיה ו) וינועו אמות הספים שרעשו עליונים
לשורפו ותחמוטים לצולעו כמשפט קרח ועדמו שערערו על ההוניה ואותו היום נתנעג והושע קודם לכולן): הכי גרסינן אומר לו קח לך
אשת זנונים ואח"כ אומר לו שגאה: וילדי זנונים. שתלך לך צנים זנונים ספק שלך ספק של אחרים: גומרינן צה. ציאתם תאווה לצס:
דבלים

(א) לקמן פ"ט, (ב) למנות
על: ע"ש, (א) ס"ה כתיב,
(ז) קדושין מט: פנהרין
כד: (ח) צ"ב, (ו) ו' צ"ב
ה, (ז) ו' צ"ב, (ח) צ"ב
ד: (ט) הצירה, (י) צ"ב
נמי מלמא דהושע צלל
ר"ל, (כ) והושע א, וישעיה
א, עמוס א - צימי עויה,
מיכה א - צימי יומם
אתו ומוקי,]

תורה אור השלם

- אני חזקה וישי
כמגדלות אן ידית
בעיני כמוצאת שלום.
שיר השירים ח י
- והיה ביום ההוא נאם
תקראי אישי ולא
תקראי לי עוד בעלי:
הושע ב יח
- אחות לנו קטנה
ושדים אין לה מה יהוה נאם
לאחתנו ביום ששבר
בה: שיר השירים ח ח
- אשר בנינו כנטיעים
מגדלים כנטיעים
בנותינו כזויות מחטבות
תבנית הדיב:
תהלים קמד יב
- תן צבאות ין עינים
ואבלו וכבשו אבני קלע
ושונו המו כמו ין וקלאו
כמורק כזויות מוצת:
זכריה טו
- מנויני מלאים מפיקים
מון אל ין צאוננו
מאליפות מוצבות
החזרתינו:
תהלים קמד יג
- דבר י אשר יהיה אל
הושע בן בארי בימי
עזיה יותם אתו ומוקיה
מלכי יהודה וצנימו
קבעם בן יואש מלך
ישראל:
הושע א א
- תחלת דבר בן הושע
ויאמר ין אל הושע לך
קח לך אשת זנונים וילדי
זנונים כי זנה תונה
הארץ מאדתי ין:
הושע א ב
- וילך ויקח את גומר
בת דבלים ותגור ותלד
לו בן:
הושע א ג

מוסף תוספות

א. דשמו כיון שכבר
הגידה שבהה שמה לא
תלך כעשוי בבית אביה.
מוס' שאנן. ב. שלא
הגידה שבהה עיין. ג. שס.